

Riktlinje för hantering av samhällsstörningar 2024–2026

Fastställd 2024-03-25 av kommundirektör Anette Madsen

Innehåll

Riktlinje för hantering av samhällsstörningar 2024–2026	1
Sammanfattning	4
Omfattning	4
Syfte	4
Mål	5
Definitioner	5
Samhällsviktig verksamhet	5
Samhällsstörning	5
Olycka	5
Kris	6
Extraordinär händelse	6
Höjd beredskap	6
Kontinuitetshantering	6
Krisberedskap	7
Civilt försvar	7
Civil beredskap	7
De grundläggande principerna om ansvar, likhet och närhet	7
Ansvarsprincipen	8
Likhetsprincipen	8
Närhetsprincipen	8
Handling och samverkan	8
Geografiskt områdesansvar	8
Organisation för Inriktning och samordning vid hantering av samhällsstörningar	8
Den centrala nivån	9
Den lokala nivån	9
Verksamheterna	9
Funktioner	10
Tjänsteperson i beredskap (Tib)	10
Kommunens inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)	11
Stöd till inriktnings- och samordningsfunktion (ISF-stöd)	13

Metodstöd för ISF och ISF-stöd.....	13
Krisledningsnämnden	14
Samverkan Stockholmsregionen (SSR)	14
Kriskommunikation	15
Lokaler för hantering av samhällsstörningar	16
Tekniskt stöd.....	16
Stödresurser	16
Frivilliga Resursgruppen (FRG).....	16
Kommunalt krisstöd	17
Finansiering	17
Avslut av hanteringen av samhällsstörningar.....	17
Uppföljning	18

Sammanfattning

Norrtälje kommun ska vara en trygg kommun – i både vardag och kris.

Kommuns verksamheter ska ha motståndskraft, beredskap och förmåga att hantera samhällsstörningar i fred och under höjd beredskap.

För att effektivt använda de samlade resurserna ska arbetet med civil beredskap bedrivas inriktat, samordnat och systematiskt med en tydlig ansvarsfördelning mellan central- och lokal nivå samt mellan kommunens olika verksamheter.

Vid hantering av samhällsstörningar ska aktörerna i en systematisk process enas om vad som ska uppnås, hur tillgängliga resurser ska inriktas och användas samt vem som verkställer vad för att hantera samhällsstörningen eller dess konsekvenser.

Varje verksamhet ska vidta de åtgärder som krävs för att; minimera att samhällsstörningar uppstår, att konsekvenserna av de samhällsstörningar som ändå uppstår blir som små som möjligt samt att vidtagna åtgärder och dess påverkan på händelseutvecklingen dokumenteras och följs upp för fortsatt förmågeutveckling.

Hanteringen av samhällsstörningar ska utgå från kommunens uppdrag att skydda och värna individens trygghet och säkerhet, kommunkoncernens funktionalitet, grundläggande värden samt miljö och egendom.

Omfattning

Riktlinjen anger kommunens övergripande strukturer för hantering av samhällsstörningar. Riktlinjen är framtagen utifrån nationella principer och riktlinjer för det svenska krishanteringssystemet, den lagstiftning som styr kommunens arbete inför, under och efter extraordinära händelser.

Riktlinjen är anpassad till det nationella ramverk för ledning och samverkan som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) utarbetat i *Gemensamma grunder för samverkan och ledning*.

Syfte

Riktlinjen syftar till reducerade konsekvenser av samhällsstörningar i fred och under höjd beredskap för att skydda och värna individens trygghet och säkerhet, kommunens funktionalitet, grundläggande värden samt miljö och egendom.

Kommunens verksamheter ska komplettera riktlinjen med verksamhetsspecifika instruktioner, rutiner och checklistor för det operativa genomförandet i respektive verksamhet.

Riktlinjen ersätter inte verksamheternas ansvar att själva planera och skapa förmåga att motstå och hantera samhällsstörningar. De organisationsnivåer för hantering av samhällsstörningar som beskrivs i riktlinjen utgör generell modell för organisering.

Den kommungemensamma organiseringen vid hantering av samhällsstörningar ska ta vid

där verksamheternas egen planering och förmåga inte räcker till eller samhällsstörningen har stor påverkan på kommunkoncernen eller/och de som bor och vistas i kommunens geografiska område.

Mål

Mål för Norrtälje kommuns hantering av samhällsstörningar är att:

- Upprätthålla samhällsviktiga verksamheter
- Minska konsekvenserna av samhällsstörningar.
- Använda kommunens samlade resurser så effektivt som möjligt.
- Effektivt ta ansvar för lokalt ordförandeskap för inriktning och samordning av hanteringen av samhällsstörningar inom det geografiska kommunområdet.
- Ge invånare och andra aktörer goda förutsättningar att fatta egna beslut genom att sprida snabb, tillförlitlig och tydlig information.
- Säkerställa förtroende för kommunens verksamhet.
- Helhetssyn och perspektivförståelse präglar hanteringen.

Definitioner

Samhällsviktig verksamhet

Samhällsviktig verksamhet upprätthåller och säkerställer viktiga samhällsfunktioner, det vill säga samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. Exempel på samhällsviktiga verksamheter är tillsyn av barn och elever, livsmedelstillverkning och läkemedelsförsörjning samt verksamheter, tjänster eller infrastruktur som exempelvis anläggningar, processer, system och noder.

Samhällsstörning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) använder begreppet samhällsstörning för de företeelser och händelser som hotar eller ger skadeverkningar på det som ska skyddas i samhället. Samhällsstörningar kan utgöras av smitta, kontaminerat livsmedel, oväder eller problem med skottlossningar mellan rivaliserande grupper.

En samhällsstörning kan variera i omfattning, allvarlighetsgrad och varaktighet. En olycka, kris eller krig är olika exempel på samhällsstörningar. Begreppet samhällsstörning med dess vida definition används i denna plan för att benämna alla olika oönskade händelser inkluderande de följande begreppen om inget annat anges.

Olycka

Med olyckor avses plötsligt inträffade händelser som har medfört eller kan befaras medföra skada. Dit räknas händelser som beror på företeelser i naturen eller som inträffar utan människors handlande. Som olyckor räknas också händelser som beror på människors

handlande eller underlåtenhet att handla. Exempel på olyckor är bränder, explosioner, skred, ras översvämningar, oväder och utflöden av skadliga ämnen. Begreppet olyckor används i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).

Kris

Ordet kris har olika betydelser i olika sammanhang. I arbetet med samhällets krisberedskap är kris ett tillstånd i samhället där konsekvenserna av en händelse är så svåra och allvarliga att de vanliga resurserna inte räcker till för att hantera händelsen. En kris drabbar generellt många människor och delar av samhället och hotar därmed grundläggande värden och funktioner.

Extraordinär händelse

En extraordinär händelse avviker från det normala och/eller innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i samhällsviktiga funktioner, ett omfattande hot mot mänskliga värden, egendom eller miljö som kräver skyndsamma insatser av kommunen, inte kan hanteras inom ramen för ordinarie verksamhet och/eller kräver skyndsamma politiska beslut som inte kan invänta ordinarie beredningsprocess.

Beslut att klassa en samhällsstörning som en extraordinär händelse fattas av krisledningsnämndens ordförande. Närmare bestämmelser om extraordinära händelser finns i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Höjd beredskap

Beslut om höjd beredskap fattas av regeringen om Sverige är i krigsfara eller om det råder utomordentliga förhållanden p.g.a. krig utanför Sverige eller att Sverige varit i krig eller krigsfara. Höjd beredskap används för att stärka landets försvarsförmåga.

Höjd beredskap är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap. Högsta beredskap råder om Sverige är i krig. Under högsta beredskap är totalförsvaret all samhällsverksamhet som då skall bedrivas enligt lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap.

Vid höjd beredskap ska kommunen vidta de särskilda åtgärder som behövs för att under rådande förhållanden kunna fullgöra sina uppgifter i totalförsvaret. Kommunstyrelsen tar över ledningsansvaret och kommunen ska övergå till krigsorganisation. Vid beslut om höjd beredskap ska kommunen skapa förutsättning för effektiv och säker ledning för att värna befolkning, trygga livsnödvändig försörjning och säkerställa viktiga samhällsfunktioner.

Kontinuitetshantering

Kontinuitetshantering handlar om att planera för att upprätthålla sin verksamhet på en acceptabel nivå, oavsett vilken störning verksamheten utsätts för. Exempel på aktiviteter som ingår i kontinuitetshantering är:

- Identifiera, kartlägga, analysera och prioritera verksamheter, åtaganden och aktiviteter

- identifiera, kartlägga, analysera och prioritera de resurser som behövs för att upprätthålla de prioriterade verksamheterna, åtagandena och aktiviteterna
- fastställa acceptabla avbrottstider för de prioriterade verksamheterna, åtagandena och aktiviteterna
- genomföra åtgärder som minskar sannolikheten för och konsekvenserna av störningar
- ta fram planer, innehållande rutiner och checklistor, för att hantera de störningar som ändå kan uppstå.

Krisberedskap

Krisberedskap handlar om förmågan att förebygga, motstå och hantera olika typer av samhällsstörningar. Krisberedskapsförmåga skapas genom åtgärder baserade på risk- och sårbarhetsanalyser, kontinuitetsplanering, kontinuitetshantering, utbildning och övning samt systematiskt lärande genom uppföljning och utvärdering.

Civilt försvar

Civilt försvar handlar om hela samhällets motståndskraft vid krigsfara och krig. Civilt försvar syftar till att skydda civilbefolkningen och omfattar exempelvis att omsorg, sjukvård och att transporter fungerar även vid krigsfara och krig. Vid krigsfara och krig ska det civila försvaret också kunna stödja Försvarmakten.

Civil beredskap

Civil beredskap är ett samlingsbegrepp för krisberedskap och civilt försvar. Den yttersta krisen, ett väpnat angrepp, är dimensionerande för den civila beredskapen.

Ytterst syftar den civila beredskapen till att förbereda oss på alla slags samhällsstörningar som riskerar att skada oss. Det som ska värnas är samhällets grundläggande skyddsvärden:

- Individens trygghet och säkerhet
- Samhällets grundläggande värden
- Kommunens funktionalitet
- Miljö och ekonomiska värden
- Nationell suveränitet

De grundläggande principerna om ansvar, likhet och närhet

Principerna om ansvar, likhet och närhet utgör grunden för den organisatoriska ansvarsfördelningen. Principerna gäller i planering, genomförande och uppföljning av vardagsverksamheten och de gäller i utveckling- och förvaltning av den civila beredskapen.

Ansvarsprincipen

Ansvarsprincipen innebär att den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer också har motsvarande ansvar vid störningar i samhället. Aktörer har ett ansvar att agera även i osäkra lägen. Ansvarsprincipen innebär också att aktörer ska stödja och samverka med varandra, detta brukar kallas den utökade ansvarsprincipen.

Likhetsprincipen

Likhetsprincipen innebär att aktörer inte ska göra större förändringar i organisationen än vad situationen kräver. Verksamheten ska så långt som det är möjligt fungera på samma sätt som vid normala förhållanden.

Närhetsprincipen

Närhetsprincipen innebär att samhällsstörningar ska hanteras där de inträffar och av de som är närmast berörda och ansvariga. Det ska dock inte hindra drabbad verksamhet från att samverka och söka hjälp för att hantera en samhällsstörning.

Handling och samverkan

För att hantera samhällsstörningar trots eventuella gränsdragningsproblem ska kommunens verksamheter genomgående prioritera handling och samverkan före passivitet i hanteringen av samhällsstörningar.

Geografiskt områdesansvar

Norrtälje kommun ska, enligt det geografiska områdesansvaret, verka för att aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet i det geografiska kommunområdet samverkar för att nå samordning i planeringen av och arbetet med civil beredskap.

Vid samhällsstörningar ska kommunen; kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) för samordning av olika aktörers åtgärder i hanteringen av den aktuella samhällsstörningen inom det geografiska kommunområdet, ta ansvar för att en samlad lägesbild tas fram samt verka för att information till allmänheten i samband med hanteringen av samhällsstörningar samordnas.

Organisation för Inriktning och samordning vid hantering av samhällsstörningar

Kommunen ska ha en robust verksamhet som kan motstå och hantera samhällsstörningar med påverkan på kommunens verksamhet. I vardagen är det respektive verksamhetschef som har det övergripande ansvaret för att förebygga och hantera samhällsstörningar samt skapa förmåga att upprätthålla verksamheten, så kallad kontinuitetshantering.

I möjligast mån ska principerna om ansvar, närhet och likhet tillämpas för hanteringen av störningar som påverkar kommunala verksamheter. Vid behov ska organisationen för hanteringen av en samhällsstörning kunna eskaleras situationsanpassat i syfte att vidta rätt åtgärder i tillräcklig utsträckning för att minimera störningens konsekvenser, upprätthålla samhällsviktiga verksamheter samt möjliggöra en snar återgång till normalläge.

Norrtälje kommuns hantering av samhällsstörningar ska bedrivas inriktat, samordnat och systematiskt med en tydlig ansvarsfördelning mellan central- och lokal nivå för högsta effektivitet.

Den centrala nivån

Den centrala nivån utgörs av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska inrikta, samordna, stödja, följa upp och utveckla kommunens samlade arbete med civil beredskap utifrån den samlade kunskapen om de mest framträdande behoven på övergripande nivå.

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens verksamhet och ansvarar för att kommunens arbete med civil beredskap genomförs samt att lagstiftningen inom området efterlevs. Under höjd beredskap övertar Kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för kommunens ledning.

Kommundirektören har, på uppdrag av Kommunstyrelsen, ansvar för inriktning och samordning av hanteringen av samhällsstörningar som påverkar kommunen och dess geografiska område i fredstid och vid höjd beredskap.

Normalt är kommundirektören föredragande för kommunstyrelsen. Vid samhällsstörningar som fastställts som extraordinära händelser i fredstid är kommundirektören föredragande för krisledningsnämnden. Under höjd beredskap är kommundirektören föredragande för kommunstyrelse.

Den lokala nivån

Den lokala nivån, nämnderna och bolagsstyrelserna, ska ta ett långtgående ansvar för arbetet med krisberedskap och civilt försvar inom de egna verksamhetsområdena.

I nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering ska de formulera egna mål och aktiviteter för att öka motståndskraften och förmågan att hantera samhällsstörningar och upprätthålla verksamheten utifrån de kommungemensamma målsättningarna i Trygghets- och säkerhetsstrategin, Mål och budget, de kommunövergripande riktlinjerna för säkerhet och civil beredskap samt sina verksamhetsspecifika planer för riskhantering, kontinuitetshantering samt risk- och sårbarhetsanalys.

Verksamheterna

Verksamheterna ska säkerställa att arbetet kan bedrivas på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med gällande lagstiftning, förordningar, föreskrifter och andra relevanta riktlinjer, handlingsprogram och anvisningar. Verksamheterna ska säkerställa att det finns kompetenser och resurser tillgängliga i den utsträckning som krävs för att upprätthålla verksamheten tryggt, säkert och störningsfritt även vid samhällsstörningar.

Varje verksamhet ska vidta de åtgärder som krävs för att; minimera att samhällsstörningar uppstår, att konsekvenserna av de samhällsstörningar som ändå uppstår blir som små som möjligt samt att vidtagna åtgärder och dess påverkan på händelseutvecklingen dokumenteras och följs upp för fortsatt förmågeutveckling.

Funktioner

Till stöd för kommunorganisationens hantering av samhällsstörningar finns flera funktioner som på olika sätt kan underlätta verksamheternas åtgärder.

Tjänsteperson i beredskap (Tib)

Funktionen tjänsteperson i beredskap (Tib) utgör en funktion till stöd för kommundirektören

Tib är alltid tillgänglig för att ta emot larm och andra varsel om samhällsstörningar relaterade till den kommunala verksamheten, lokalsamhället i övrigt eller regionala och nationella störningar med påverkan på lokalsamhället. Tib-funktionen ökar kontaktbarheten mellan externa aktörer och kommunens verksamheter.

Tib-funktionen har i uppgift att alertera verksamheter som inte nås enligt ordinarie kontaktvägar vid samhällsstörningar. I de fall verksamheterna inte kan alerteras ska Tib-funktionen vidta lämpliga åtgärder för att aktivera hanteringen av samhällsstörningar.

Vid bedömt behov ska Tib vidta lämpliga åtgärder för att aktivera kommunens inriktnings- och samordningsfunktion.

Tjänsteperson i beredskap, (Tib)

- Dygnet runt
- Ser till att rätt mottagare nås
- Kan initiera ISF

Tib

Tib-funktionen i Norrtälje kommun motsvarar den så kallade primära inriktnings- och samordningskontakten (ISK) enligt ramverket Gemensamma grunder för samverkan och ledning, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Kommunens inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)

Om en samhällsstörning bedöms vara av en sådan karaktär att den inte kan hanteras effektivt inom den ordinarie organisationen utifrån principerna om ansvar, likhet och närhet kan kommundirektören aktivera kommunens inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) med dess administrativa stöd (ISF-stöd).

ISF har till uppgift att på kommundirektörens uppdrag samordna de olika åtgärder som kommunen eller andra aktörer behöver vidta. ISF tar inte över ansvar eller beslutsmandat från förvaltningskontor, bolag, kommunförbund eller andra aktörer utan har enbart i uppgift att underlätta samordning i hanteringen av aktuell samhällsstörning. ISF utformas utifrån aktuell situations uppfattade behov i enlighet med ramverket Gemensamma grunder för samverkan och ledning, MSB.

ISF ska vara förberedd, utbildad och övad för att snabbt aktiveras för att besluta om överenskommelser om inriktning och samordning i syfte att vidta effektivare åtgärder vid användning av de tillgängliga resurserna vid hantering av samhällsstörningar.

Inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)

Syfte: Effektivare åtgärder och användning av resurser genom inriktning och samordning utifrån samlad lägesbild

Modereras av ISF-ordförande

- Säkerhetschef, ersättare presschef (ersättare syftar till att arbeta i skift då situationen kräver det)

Sammansättning: Lämpliga delar av KKL (+ ev. andra aktörer)

- Kommundirektör, ersättare HR-direktör
- Förvaltningskontorsdirektörer, utser ersättare
- Bolagsdirektörer, utser ersättare
- Förbundsdirektör, utser ersättare

Inom Norrtälje kommuns organisation utgör Förvaltningsledningsgruppen (FLG) alternativt Kommunkoncernledningen (KKL) basstruktur för sammansättningen av kommunens ISF. Vid behov bjuds andra aktörsrepresentanter in för ökad effektivitet.

Kommunens ISF modereras av en ISF-ordförande som inte är kommun-, förvaltnings-, bolags- eller förbundsdirektör för att dessa ska kunna leda sina respektive verksamheter.

Utifrån det geografiska områdesansvaret ska Norrtälje kommun ta ansvar för att vid behov

bjuda in till, och agera värd för, en ISF som inriktar och samordnar hanteringen av en samhällsstörning inom kommunens geografiska område.

Norrtälje kommuns värdskap för en lokal ISF innebär att:

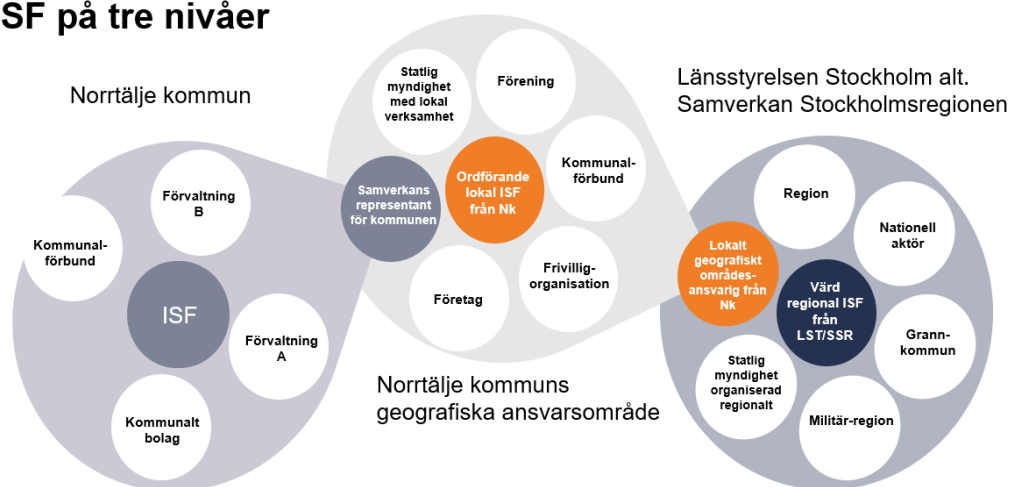
- organisera och koordinera ett ISF-stöd med andra aktörer
- tillhandahålla ISF-ordförande
- tillse att relevanta aktörer deltar i arbetet
- sammankalla, ta fram dagordning och skapa underlag till möten
- leda framtagningen av en samlad lägesbild
- dokumentera möten och distribuera dokumentationen till relevanta aktörer
- följa upp gemensamma överenskommelser

Deltagarna i en lokal ISF ska ha mandat att företräda sin verksamhet/aktör för att kunna träffa överenskommelser om inriktning och samordning.

Då en ISF aktiveras inom Norrtälje kommun eller inom det geografiska kommunområdet ska dess syfte och mål tydligt formuleras och dokumenteras.

På regional nivå har Länsstyrelsen ansvar för att bjuda in till och agera värd för en ISF som inriktar och samordnar hanteringen av en samhällsstörning inom länets geografiska område.

ISF på tre nivåer

Om Länsstyrelsen kallar Norrtälje kommun till en regional ISF utses lämplig funktion, befattning eller person som kommunens representant av kommundirektören eller kommundirektörens delegat. I de fall en samhällsstörning är mycket omfattande på både lokal och regional nivå kan Norrtälje kommun behöva hantera tre pågående ISF:er samtidigt.

Stöd till inriktnings- och samordningsfunktion (ISF-stöd)

För att ISF:en ska fungera administrativt och praktiskt behövs ett så kallat ISF-stöd.

Stöd till inriktnings- och samordningsfunktion (ISF-stöd)

Syfte: Förse ISF med lägesbild, beslutsunderlag, samordning av åtgärder samt dokumentation av arbete och uppföljning av händelsen

Leds av ISF-stödskoordinator

- Stabs- o. planeringschef ersätts av administrativchef

Funktioner:

ISF-stödet tar fram analyser, lägesbilder och förslag till överenskommelser åt ISF:en. ISF-stödet ansvarar för dokumentation och diarieföring av beslut om överenskommelser, allmän administration av aktiviteter samt praktiska åtgärder för att starta upp, upprätthålla och avsluta ISF:en.

Vid längre samhällsstörningar kan ISF-stödet behöva hantera interna frågor om planering av resurser så som bemanning, kost och logi och dylikt.

ISF-stödets funktion kräver en större och mer kontinuerlig arbetsinsats än den aktuella ISF som funktionen stödjer. För att fungera behöver bemanningen av funktionerna i ISF-stödet vara utbildade och övade för sina funktioner i ISF-stödet och avdelas från sina ordinarie befattningar då de bemannar ISF-stödet. ISF-stödet leds av en ISF-stödskoordinator.

Metodstöd för ISF och ISF-stöd

För arbetsprocessen med ISF och ISF-stöd inom kommunorganisationen och det lokala

geografiska områdesansvaret finns ett metodstöd baserat på ramverket *Gemensamma grunder för samverkan och ledning*, MSB.

Metodstödet omfattar organisations- och funktionsbeskrivningar samt mallar för mötesgenomförande, dokumentation och administration.

Krisledningsnämnden

Krisledningsnämnden kan ikraftträda efter beslut av kommunstyrelsens ordförande tillika ordförande för Krisledningsnämnden alternativt dennes ersättare i det fall någon av dessa bedömer att en samhällsstörning utgör en extraordinär händelse enligt 1 kap. 4 § LEH.

Krisledningsnämnden svarar för uppgifter enligt lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Då Krisledningsnämnden aktiverats utgör nämnden det ledande politiska organet i kommunen. Dess verksamhet regleras i Reglemente för krisledningsnämnden.

Ordförande i krisledningsnämnden får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgöranden inte kan inväntas. Sådana beslut ska snarast därefter anmälas till nämnden.

I Norrtälje kommun utgörs krisledningsnämnden av ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott, i enlighet med Reglemente för Norrtälje kommuns krisledningsnämnd, KF §10, antaget 2020-02-17.

Samverkan Stockholmsregionen (SSR)

Norrtälje kommun ingår, tillsammans med övriga kommuner i Stockholms län samt utvalda regionala aktörer, i den gemensamma satsningen Samverkan Stockholmsregionen (SSR) - En trygg, säker och störningsfri region.

SSR syftar till att stärka samhällets förmåga att upprätthålla samhällets funktionalitet i den starkt expansiva Stockholmsregionen. Det sker genom att samordna regionens resurser mer effektivt för att därmed kunna förebygga och minimera samhällsstörningar och andra oönskade effekter av kända eller plötsliga händelser, olyckor och kriser. Målet är att skapa trygghet, säkerhet och framkomlighet för regionens medborgare både till vardags och i krissituationer. Organisationen av SSR ligger i linje MSB:s ramverk för *Gemensamma grunder för samverkan och ledning*.

Med utgångspunkt i en avsiktsförklaring om samverkan har deltagande parter skrivit på en överenskommelse om en aktörsgemensam funktion i länet Samverkan Stockholmsregionen (SSR).

Den gemensamma funktionen leds av ett samordningskansli som bemannas genom roterande inlån av personal från aktörerna. Chefen för samordningskansliet är anställd av länsstyrelsen i Stockholms län. Uppgiften är att säkra koordinering av löpande drift, utveckling och lärande samt implementering mellan organisationerna i vardagen.

Vid behov aktiveras en gemensam beredskapsfunktion, så kallade regionala samverkanskoordinatorer, för att driva och kvalitetssäkra den samverkan och koordinering som krävs vid samhällsstörningar.

Aktörerna i satsningen är kommunerna i Stockholms län, Kommunförbundet Stockholms län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Militärregion Mitt, Polisen, SOS Alarm, Stockholms hamnar, Region Stockholm, Storstockholms brandförsvär, Södertörns brandförsvärsförbund, Brandkåren Attunda, Trafikverket och Trafik Stockholm.

Regionala rådet, med Länsstyrelsens överdirektör som ordförande, har det övergripande ansvaret för att samverkan sker.

Modellen för SSR utgår från en struktur som bygger på tre olika samverkansnivåer som var och en har sitt specifika fokus när det gäller den gemensamma hanteringen av regionala frågor:

- Regionalt inriktande
- Regionalt samordnande
- Verkställande

Varje nivå innehåller flera olika forum. Gemensamt för dessa är att deltagarna kallas utifrån funktion och mandat snarare än person, vilket säkerställer att rätt frågor hanteras av rätt personer i det specifika forumet. Samtliga forum ansvarar även för att återföra information till hemorganisationen, vilket skapar kontinuitet och effektivitet.

Varje forum arbetar i såväl löpande (ordinarie läge) som akuta/specifika situationer vilka kräver särskild hantering (aktiverat läge). Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att sammankalla och inledningsvis leda arbetet i forumet i ett aktiverat läge.

Norrtälje kommun representeras i det regionala rådet av kommunstyrelsens ordförande. Kommundirektören och stabs- och planeringschefen representerar kommunen på inriktande nivå. På samordnande nivå representerar representant från representanter från Säkerhet och beredskap, Trygg i Norrtälje kommun samt Socialtjänsten.

Kriskommunikation

I hanteringen av samhällsstörningar har kriskommunikationen en viktig roll som kan påverka utvecklingen av händelsen samt samhällsstörningens konsekvenser.

Kommunikationsenheten har det primära ansvaret för att leda och hantera kriskommunikationen.

Målet med kommunens kriskommunikation är att utifrån centralt samordnade kommunikationsstrategier på lokal och regional nivå snabbt och korrekt kunna förmedla en tillgänglig och tydlig lägesbild till invånare, medarbetare, bolag, samarbets- och avtalspartners, massmedia och myndigheter. Krisinformationen ska bygga på öppenhet,

fakta och transparens för att öka förståelsen för situationen och för hur den hanteras.

För att effektivisera kriskommunikationen har Kommunikationsenheten en kriskommunikationsplan, ett uppstartsstöd, regionalt antagna inriktningar för ensad kommunikation relaterat till olika sorters samhällsstörningar samt kommunikatörer med utbildning i kriskommunikation.

Lokaler för hantering av samhällsstörningar

Utifrån likhetsprincipen hanteras samhällsstörningar i första hand utifrån verksamheternas ordinarie resurser och lokaler.

Om alternativa lokaler eller extra lokaler skulle behövas för exempelvis ISF, trygghetspunkter eller annat hanteras det inom aktiverad ISF på relevant nivå.

Tekniskt stöd

Tekniskt stöd för kommunikation under en samhällsstörning utgörs så långt det är möjligt av ordinarie kommunikationsvägar som e-post och telefon. Dessa kan vid behov kompletteras med Rakel (Radiokommunikation för effektiv ledning).

Det nationella systemet WIS (säkert webbaserat informationssystem) utgör en valbar plattform för omvärldsbevakning och kommunikation lokalt, regionalt och nationellt.

Stödresurser

Till stöd för kommunorganisationens hantering av samhällsstörningar finns flera stödresurser som på olika sätt kan underlätta verksamheternas åtgärder.

Frivilliga Resursgruppen (FRG)

Frivilliga Resursgruppen (FRG) utgör en organiserad, utbildad och tränad förstärkningsförmåga som på ett effektivt sätt höjer kommunens förmåga att hantera samhällsstörningar.

FRG- verksamheten är en civilsamhällesresurs som utifrån avtal, struktur, utbildning och övning kan förstärka kommunens hantering av samhällsstörningar i syfte att upprätthålla kommunens samhällsviktiga verksamhet.

På uppdrag av kommunen kan FRG-verksamheten till exempel användas för lösa uppgifter relaterat till:

- administration
- analog informationsspridning
- organisation av spontanfrivilliga
- bemanning av kommunens trygghetspunkter
- hantering av nödvatten

- vägvisning
- reservkraft
- transporter
- inrymning/utrymning
- medmänskligt stöd till drabbade

När en kommunal verksamhet önskar förstärkning av FRG ska kommunens FRG-ansvariga kontaktas med en uppdragsförfrågan.

FRG-stöd kan aktiveras av kommundirektör, TiB, förvaltningsdirektör, säkerhetschef, räddningschef och räddningstjänstens yttre befäl.

Kommunalt krisstöd

Kommunen har enligt 2 kap. 1§ SoL det yttersta ansvaret för att de som vistas inom kommunens geografiska område får det stöd och den hjälp de behöver. Det innebär att den enskilde har rätt att vända sig till socialtjänsten för att få en behovsprövning om praktiskt, socialt och psykiskt stöd.

Om en samhällsstörning föranleder stödbehov av en omfattning som socialtjänstens ordinarie organisation inte är dimensionerad för sammankallas en social krisledningsgrupp. Detta sker efter beslut av socialdirektör eller dennes ersättare efter förfrågan från TiB / räddningschef / kommundirektör /förvaltningschef.

Den sociala krisledningsgruppen leder det psykosociala stödet vid allvarliga händelser och samordnar det psykiska och sociala efterarbetet. Gruppens sammansättning varierar beroende på de uppfattade behoven i relation till den aktuella samhällsstörningen.

Målet med det psykosociala stödet är att ge krisstöd till drabbade för att tillgodose de grundläggande behoven, minska risken för psykisk ohälsa på sikt och lindra den akuta fasen.

Finansiering

Utifrån principerna om ansvar, likhet och närhet ska primärt hanteringen av en samhällsstörning och dess konsekvenser finansieras inom ramen för drabbad verksamhets budget.

Kommungemensamma åtgärder kan efter erforderliga beslut eventuellt finansieras av centrala medel inom ramen för kommunstyrelsens budget.

Avslut av hanteringen av samhällsstörningar

Beslut om avslut och avveckling av ISF och ISF-stöd på central nivå fattas av kommundirektören.

Vid beslut och avveckling av ISF ska dokumentation av hanteringen avslutas och diarieföras

och eventuellt behov av krisstöd hos medarbetare beaktas.

Uppföljning

För att säkerställa att Norrtälje kommuns arbete med civil beredskap ger den förmåga att hantera samhällsstörningar och upprätthålla verksamheten som bedöms som nödvändig utifrån nationella, regionala och lokala analyser ska arbetet följas upp.

Varje hantering av samhällsstörningar ska dokumenteras, följas upp och rapporteras till Kommunstyrelsekontoret som sammanställer kommunens rapportering till Länsstyrelsen Stockholm.

Mål, aktiviteter och uppföljning ska på ett systematiskt och tydligt sätt leda till utveckling av verksamhetens kontinuitetssäkerhet i vardagen samt förmåga att hantera samhällsstörningar i fred och under höjd beredskap.